

15. Vymenujte rôzne spôsoby analytického vyjadrenia priamky v rovine a pri každom spôsobe popíšte vzťahy medzi koeficientami (smernicami) rovnobežných, resp. kolmých priamok.

Priamka je daná: a, dvomi bodmi
b, vektorom/úsečkou a bodom, ktorý na nej leží

Parametrické vyjadrenie priamky:

Predpokladajme, že v rovine máme danú priamku, prechádzajúcu bodmi A, B . Zostrojíme vektor $\mathbf{u} = B - A$.

Potom ľubovoľný bod $X [x,y]$ ležiaci na tejto priamke.

Čo môžeme zapísať:

$$X - A = t \cdot \mathbf{u}$$

Teda platí: $\mathbf{X} = \mathbf{A} + t \cdot \mathbf{u}$

Túto rovnicu môžeme rozpisovať:

$$x = x_1 + t \cdot u_1$$

$$y = y_1 + t \cdot u_2$$

Pričom $A [x_1, y_1]$ je ľubovoľný bod ležiaci na danej priamke

$\mathbf{u} (u_1, u_2)$ je smerový vektor priamky

t je parameter

{Každý hodnote parametra prislúcha práve jeden bod z danej priamky a naopak.}

Dve priamky sú rovnobežné, keď $\mathbf{s}_1 = k \cdot \mathbf{s}_2$.

Kolmé na seba sú vtedy, keď $\mathbf{s} \cdot \mathbf{n} = 0$.

Všeobecná rovnica priamky:

Všeobecnú rovnicu p v rovine získame vylúčením parametra z parametrického vyjadrenia.

Všeobecná rovnica priamky p má potom tvar $\mathbf{p}: \mathbf{ax} + \mathbf{by} + \mathbf{c} = \mathbf{0}$, pričom x, y sú súradnice ľubovoľného bodu priamky p , koeficient a, b, c sú také reálne čísla, že $[a, b] \neq [0, 0]$.

Pr.1

Priamka p je určená parametrickým vyjadrením $p: x = 2 + 3t,$

$$\underline{y = 3 - 2t, t \in \mathbf{R}}$$

$$x = 2 + 3t \quad / \cdot 2$$

$$\underline{y = 3 - 2t \quad / \cdot 3}$$

Rovnice vhodne vynásobíme tak, aby sa po ich sčítaní vylúčil parameter

$$2x + 3y = 2 \cdot 2 + 3 \cdot 3$$

$$2x + 3y - 13 = 0$$

$$\mathbf{p: 2x + 3y - 13 = 0}$$

Pr.2

A[1,3], B[2,5]

s(1,2)

n(-2,1)

$$ax+by+c=0$$

$$-2x+y+c=0$$

$$A \in p: -2 \cdot 1 + 3 + c = 0$$

$$p: -2x+y-1=0$$

Dve priamky sú rovnobežné, keď $n_1 = k \cdot n_2$.

Smernicový tvar priamky

Smernicový tvar rovnice priamky p je $p: y = kx + q$, pričom $k, q \in \mathbb{R}$. Koeficient k sa nazýva smernica priamky.

$k = \tan \alpha$ uhla, ktorý zvierajú priamka s kladnou časťou osy x

Dve priamky sú rovnobežné, keď ich koeficient k je rovnaký. Kolmé sú vtedy, keď $k_1 \cdot k_2 = -1$